

НОВА ПОШТА

Примерак 10 филера

НОВА ПОШТА
излази сваког дана ујутру, осим понедељника и дана из празника
Редакција и администрација:
УЈВИДЕК, ОРСАГЗАСЛО ТЕР 6/1
Телефон: 39-39. Пошт. фак: 173
Чек. рачун код Пошт. штед. 18.254
Месечно претплата: 2.50 дина,
тримесечно: 7.20 дина

Год. II.

Ујвидек, петак, 20 новембар 1942

Број 258

На отсеку Туапсеа Немци су опколили и уништили делове совјетских трупа

Плански покрети немачких и италијанских трупа у Киренајци настављају се

Лавал је постао заменик маршала Петена

Немачка врховна команда саопштава:

На отсеку Туапсеа опколили смо и уништили остатке непријатељских трупа.

Источно од Алагира крваво смо одбили нове тешке нападе Совјета. Артилериском ватром и ваздушним нападима растурили смо концентрације трупа. Сем тога, борбени и бојни авиони, упркос рђавог времена, тукли су са добрим успехом совјетске батерије и железничке циљеве.

У Стаљинграду су текле борбе јуришних трупа.

На доњском фронту савезничке трупе одбиле су нове нападе. Том приликом савезничко ваздухопловство нанело је осетне губитке непријатељу. Овде су у току нове борбе.

Поповне нападе непријатеља против Рибарског Полуострва одбили смо.

У оштрим одбранбеним борбама последњих дана нарочито се истакао у борби дуж Волхова батаљон планинских ловца из Берхтесгадена. На овом борбеном сектору непријатељ је, убавивањем 9 стрељачких дивизија, помаганим тенковима, јаком артилеријом и борбеним авионима, напао положаје брањене од делова немачких трупа. У раскаљеним шавчевима у непрекидној огорченој борби прса у прса, која је трајала четири дана, сломен је сваки напад и непријатељ је претрпео велике и крваве губитке. У Киренајци немачке и италијанске трупе удаљиле су се још даље од непријатеља. Брзи немачки борбени авиони постигли су пуне поготке на оклопним извиђачким колима и свакорвним возилима.

У борби против енглеске флотиле на мору око Дерне у то-

ку ваздушног напада постигнут је тежак погодак на једној крстарици и једном разарачу.

Немачко и италијанско ваздухопловство бомбардовало је пристанишне уређаје Бона и непријатељске моторизоване снаге у обалној области Алжира и Туниса.

У току напада на један кон-

вој једна немачка подморница торпедовала је један непријатељски брод.

У току ваздушног напада енглеског ваздухопловства на делове обалне одбране окупираног Запада француско грађанско становништво претрпело је велике губитке. Оборили смо три непријатељска авиона.

Седница одбора Горњег дома за спољне послове

Будапешта, 19 новембар. — (МТИ). Одбор Горњег дома за спољне послове одржао је седницу у четвртак у 11 часова пре подне под председништвом Кање Калмана. Председник владе д-р Калаи Миклош поднео је, као и на седници одбора Парламента за спољне послове, и овом приликом опсежан реферат о спољнополитичкој ситуацији.

Затим је председник владе одговорио на разне интерпелације, које су му чланови одбора упутили у вези са спољнополитичком ситуацијом. Реферат и одговоре председника владе примио је одбор на знање. Председник Горњег дома Кања Калман срдечно се захвалио на крају седнице Председнику владе на детаљном реферату.

Седница Парламента

Будапешта, 19 новембар. (МТИ) — На седници Парламента у четвртак настављен је претрес буџета Министарства војног. Витез Јарош Андор (умредства) нагласио је да се права мађарска реална политика испољава у одржљивости саме Осовине и у борби. Говорио је са највећим признањем о нашим хонведима који се боре на фронту, па је изразио да му је потребна модерна војска. Породице војника на фронту треба да имају све предности.

Говорник МЕН-а Чичери-Ротар изразио је задовољство јавног мишљења што је Министар војни удвостручно признао припадност војника. Нагласио је важност вистауције левог. На пољу збрњавања, породицама херојски погинулих треба дати не само пензију, већ и таква овлашћења којима се може осигурати миран живот

удовица и сирочади. Разлику између старих и нових ратних инвалида треба изједначити.

Мишљење јапанског адмирала о борбама око Соломонских Острва

Токио, 19 новембар. (ДНБ) — Јапански адмирал Суе Чугу дао је изјаву о поморској битци око Соломонских Острва. Као што је рекао Соломонска Острва са стратешког гледишта имају тако огроман значај, да се лако може рачунати с обнављањем борби. Вероватно је да ће доћи и до још битка. У историји поморског ратовања можда се сада први пут десило да се борбе воде такође у рововима. Необично географско стање овог краја ипак, наоку битке најогорченије, не могу вратити одлу-

тујућу улогу кад је реч о крајњем исходу рата.

САД настојавају да осигурају себе, због тога што су им досадни положаји ванредно неосигурни, и тако су тачке нашана напада. Јапанци су све досада осујетили сваки амерички покушај да се јапанске снаге потисну из области Нове Гвинеје и Соломонских Острва. Не постоје никакве вероватноће да ће Американцима никада поћи за руком, као што им то до сада најне успело.

Непромењено стање на ратиштима у Северној Африци

Берлин, 19 новембар. (ДНБ). На оба ратишта у Северној Африци од 17 новембра стање је непромењено. На туниско-алжирској граници немачко-италијанске трупе досада нису дошле у борбени додир са непријатељем. Британско-амерички одреди још раде на изградњи база у

позадини. Са мањим одредима за осигурање концентрације и за изненађење продрли су према граници. Немачки извиђачи са пажњом су пратили све акције непријатеља, а борбени авиони бомбама и мираљезима напали су непријатељске одреде у маршу.

У ЊУЈОРКУ ПОСТРОЖЕНО ЗАМРАЧИВАЊЕ

Амстердам, 19 новембар (ДНБ). У Њујорку се све више постројавају прописи за замрачивање. Према новијим прописима могу се употребљавати само они светлосни извори, који се, рачунајући од почетка ваздушне узбуне, за пет минута могу обуставити. По изложима њујоршких трговина могу се палити само свеће.

НЕПРИЈАТЕЉИ У ТУНИСУ СТУПИЛИ СУ У ДОДИР

Берлин, 19 новембар. (БТ) — Из главног стана генерала Ајзенхауера јавља се да су претстраже англосаксонских снага на извесним местима у среду дошле у додир са непријатељским трупама. Међутим, главне снаге за сада још нису дошле у додир са немачким и италијанским трупама.

Син лорда Емерија у Берлину

Цирих, 19 новембар. (БТ). — Берлински дописник листа „Ди Тат“ јавља из немачке престонице да је лорд Емери, син британског министра унутрашњих послова, стигао у Берлин. Син лорда Емерија напустио је због свог политичког схватања Енглеску, и преко Португалије и Шпаније стигао у Немачку. Већ отприлике три недеље станује у једној малој вили у отменом кварту Берлина.

ПРЕД ОПРАВКОМ РУДНИКА У ОБЛАСТИ ДОНЕЦА

Берлин, 19 новембар. (ДНБ) — На збору немачког радио фронта државни саветник Мајнберг одржао је говор као заступник предузећа „Херман Геринг“. Он ће спровести целокупно наоружање — рекао је —, у то може сваки бити убеђен. Реализовање и дејство наших нових проналазака моћи ћемо већ у пролеће сви видети. Поновно ће се изградити рудници у области Донца, тако да ће се из тога краја моћи превозити огромни материјал за Источни фронт. Слично овоме повољно се развијала и ситуација на тржишту гвозда и челика, тако да ће побољшање на пољу немачких сировина идуће године бити неупоредиво јаче него досада.

На извештају главне комисије за немачко снабдевање муницијом види се да је ово имало резултате који заслужују пажњу, нарочито пак упутство по коме на пољу производње муниције треба одржавати начела штедње, како у погледу запослене радне снаге, тако и у погледу употребљеног материјала. У првом реду створени су апарати за испитивање и уређаје, чиме је постигнута штедња од 5.000 радника. Ови радници отађени су на расположено фабрикарство. Више се не практикује двоструко прегледање муниције у фабрици а приликом преузимања, услед чега је уштеђена штетња од 12.500 радних снага.

Кроз ШТАНУ

Општи сарајевски положај у Северној Африци

„Лестер Лојд“ саопштава извештај војног дописника ДНБ о општем стратешком положају на североафричком ратишту, где се између осталог каже: „Англо—амерички саобраћај на северном делу Средоземног Мора не може се, као досад, обављати дуж обале Туниса. Канал Сивилије је, напротив, запосељен Тунисом постао врло опасан кланал, који немачко—италијанским ваздушним и поморским снагама пружа сасвим другу могућности за напад на британске конвоје но досад. Обратно, везе Осовине са Северном Африком знатно су скраћене, и постале много осетљивије према непријатељским поморским акцијама. Пун из Сивилије у Тунис обављали су преко ноћ већ и спори, веома застарели предатни поштањски бродови. Најзад је са Виертом Осовина дошла до флотног упоришта за која и непријатељ признаје да је најбоље у целом Средоземљу. Залив Виерте је према мору тако заштићен да се флота која је онде усидрена не може напасти.

„Рат је довољно поседотично — каже се даље у извештају — да Осовина до крајњих граница брани положај који јој је једном дошао у руке. Илузије Америкалациа и Енглеза да ће без борбе моћи запосести цело француску Северну Африку, овим су разбијене, а истовремено и амерички план да Ромелу дођу за леђа. У Тунису ће Американци имати да покажу да ли сада умеју боље да се боре него на Филипинима или на Јужном Мору. Они ће, сем тога, морати да поседотиче да су постали мајстори у снабдевању. Јер са почетним радом подморница Осовине у Берлину су веома задовољни“.

„Донауцајтунг“ у чланку о циљевима и границама англо—америчке офанзиве, подвлачи да чињеница што је та офанзивна акција већ отела одређени баш за североафрички простор не одаје неки нарочити оригиналан стратешки инстинкт, нити је требало нарочито талентованог војства да се напад поведе са две стране, са Истока и Запада. За битку у Киренајки велики лист: „Она се, 600 км удаљена од своје полазне тачке, води непромењеном жестином даље.

Али је она морала и да растегне своје линије снабдевања за много стотина километара, чак и до једнога дана одет моћи да употребљује железницу Александрија—Тобрук. Са трајањем њенога напредовања, међутим, снага јој попушта а губица расту. Тако је то у пустињском рату. И Ромел је то разумевао. Онда може да наступи критична тачка за тај део британске офанзиве. Критична фаза западног напада је, међутим, наступила откако подморнице и ваздушне снаге Осовине депају у новоме борбеном простору... Што се даље према средњом сектору Северне Африке крећу англо—америчке борбене снаге, што више оне улазе у круг допирња наших борбених средстава, идеални баш за Средоземље, тем опаснија мора да постаје њихова ситуација, и тим већи њихови губици у бродској тонажи... Освајање афричке обале окренуто Европи пуно је сметња и опасности, које се, што дуже акција траје, веће смањивати... Свој нео план противник је ставио на скупу карту ратне и трговачке бродске тонаже. Задатак ће бити, онда Осовине да ту карту слабе. Сувоzemни и поморски простор повољан је за противмере. Нама још никад није недостајало средстава и воље да то искористимо“.

„Берлинер Березцајтунг“ доноси да је, после одласка америчких дипломата из Вишија, при претресу посланства, нађен један документ, допис америчког војног аташеа својој Влади, који има сензационалан карактер. У допису се — тврди берлински лист — указује на то да су неки француски листови већ почели да говоре о империјализму Сједињених Држава, па се онда вели дословно: „Да би се мање или више мирним путем остварила тотална заплена коју ми на афричком континенту покушавамо постићи, мора се отсади, по моме мишљењу, гледати да се предузму ефикасне мере. Афрички континент је једина могућа база за напад на Европу, и остаје исто тако и даље једина полазна тачка за привредну превласт после рата. Мора се пре свега гледати да се извесни органи не зајашњавају отворено о нашим намерама, и то на начин да нам француски народ и даље верује. Тај народ не сме знати да слобода коју му ми враћамо постављањем демократске владе до његовом властитом збору укључује у себе привредне компензације у корист Америке“.

Амерички аташе затим, према „Берлинер Березцајтунгу“, каже у допису својој Влади да има два средства за утишавање противњака у

Млади Едисон
(AZ IFJU EDISON)
Живот највећег проналазача на филму
Одлична креација
МИКИ РУНИ-а

У сали су инсталирани модерни апарати за грејање дворане

Француској, а то су: прво, купити директоре или уреднике појединих листова, и друго — ако прво не иде —, повести против тих листова пропаганду, тврдиом да она стоје у служби Немачке. „Наша пропаганда, даље, мора да је прожета овим: што ми у Африци тражимо, није ништа друго до штитити интересе демократских народа, а Француска је једна од тих народа. Потребно је стога — пише аташе — да се нама приближе, за нужду да у уређивачи чак траже нашу окупацију, да би спречили енглеско запоседање“.

„Березцајтунг“ означаје овај документ као покушај Америке да превари француски народ, и да је он отворио очи и Енглезима.

„Регели Мађарорсаг“ пише поводом делимитичне мобилизације у Шпанији: „Ово је прва значајнија последња североафричке англосаксонске акције у позаратним средоземним државама. Мобилизацију мотивишу заоштрењем међународног положаја, и карактеристично као меру обаврзности, чији је циљ да Италији осигура да остане изван рата. Франко је у вези са наредбом о мобилизацији најавио да је Шпанија чврсто одлучена да брани своју неутралност. У добро обавештеним круговима Мадрида — јавља ДНБ — одлуку о мобилизацији сматрају карактеристичном за држање које заузима Шпанија према англо—америчкој гаранцији неутралности. Одлука изражава да се никаквој спољној сили неће дозволити да ступи на територију Шпаније. Из другог мадридског брзојава ДНБ-а излази да је мобилизација одређена за појачање трупа метрополе. Раније — вели се у брзојаву — требало је толико трупа послати у Шпански Мароко, да је на Иберском Полуострву сразмерно јако снао број војника под заставом“.

„Друга неутрална сила Средоземног Мора, Турска — пише даље: „Регели Мађарорсаг“ —, такођер је у средишту интересовања. По вестима немачких брзојавних агенција, отпочета је онде, како са стране Англосаксонаца тако и Совјета, жива пропагандистичка делатност. Совјетски амбасадор Виноградов вратио се из Москве у Анкару, и развија делатност живљу од свају досадашњу. Америчка обавештајна канцеларија пак почела је да се сумњиво шери у турским провинцијским градовима. „Интеринф“ примећује да је америчка Канцеларија отворила подружнице и у таквим провинцијским градовима која су под тајном прасмотром, где отаџни имају приступ“.

Говори Вилкија и Велса

Будапешта, 19 новембар. (Отефани) „Нјујорк Хералд“ објављује појединости о збору који је одржан у Нјујорку. Међу говорницима узели су реч на овом збору и Вендел Вилки и Самнер Велс. Вилки је у име свију тражио право да критикује начин ратовања, па је затим заузео гледиште на економско побољшање народа. Да би се тај циљ постигао, било би потребно ново издавање „Карте“. Предуслов остварења начела поменутих у Атлантској карти, наиме, јесте да народи сами прихвате ова начела. После првог светског рата показало се да су вођи народа сагласни у погледу начела, али при њиховом остварењу дају своја индивидуална тумачења. Савезници треба да кажу шта желе, а затим треба да саслушају и друге и друге народе, подразумева-

јући ту и народе америчког континента. Истинска слобода света треба да почива само на економској међународности.

Самнер Велс изразио је у своме говору мишљење да је за препород света пакт Бриан—Келог недовољан. У САД моментално воде борбу два тора, наиме, присталице изолације, и табор који води политику власти. Присталице изолације сматрају да је рат појава која се враћа сваких двадесет година у појединим деловима света, и да у њима САД не треба да учествују. Према тврђењу другог тора, САД треба да воде бригу о стварима целог света, дакле, ова начела која значе веру народа САД треба да прихвате и други народи, допало се то њима или не.

Чунгкинг се спрема против Француске Индокине?

Шангај, 19 новембар. (Стефани). — У Шангају је изазвала велико интересовање вест да се Чунгкинг спрема — у ВАШН СА

операцијама у Северној Африци — спремају на нападачки поход против француске Индокине.

ПРОМЕНЕ У ФРАНЦУСКОЈ

Лавал је пошао заменик маршала Петена

Два министра у вишиској влади поднели оставку

Виши, 19 новембар. (ДНБ) — Француско Министарство за информације објавило је измену закона о наследнику шефа државе. Према овој, ако би шеф француске државе из неког разлога био спречен у вршењу дужности шефа државе, још пре него што би народ потврдио нове уставне власти шефа државе вршиће шеф владе Лавал. У случају дефицитивне спречености шефа државе, Министарски савет у року од једног месеца именује већином гласова шефа државе. Министарски савет истовремено одређује и утврђује овлашћења и права шефа државе, односно шефа владе.

Исто тако Министарство за информације објавило је текст једног уставног акта који одређује нова овлашћења шефу државе. Према овом — изузећ уставних закона —

шеф државе својим искључивим потписом може издавати законе и уредбе.

Извештај издат у среду у подне у Вишију, после одржане седнице Министарског савета, каже између осталог следеће:

Министарски савет одлучио је да шефу владе Лавалу преда ова овлашћења која су потребна шефу владе, да се свугде и најбрже одупре оним тешкоћама кроз које је Француска прошла.

НЕ РАДИ СЕ О ИЗМЕНИ УСТАВА

Виши, 19 новембар. (ДНБ) — Како ОФИ јавља, у вишиским политичким круговима констатују да одлука Министарског савета, којом се Лавалу даје пуна власт, не значи измену устава. Ако шеф француске владе даје законе и уредбе, тада подноси о томе рачуна маршалу Петену, коме је непромењено остављена ова власт, као што то устав прописује.

Како кажу у вишиским круговима, друга ствар је у погледу нове мере о замењивању шефа државе. Те мере су уставноправног карактера. Четврти члан устава од 11 јуна 1940 каже да ако маршал Петен из неког узрока не буде могао да врши своју дужност, послове шефа државе вршиће Лавал. Ако би и Лавал био спречен, његовог заменика одређује Министарски савет, са већином од седам гласова.

ПРОМЕНЕ У ФРАНЦУСКОЈ ВЛАДИ

Виши, 19 новембар. (ДНБ) — Државни секретар Министарства морнарице и државни секретар Министарства саобраћаја иступили су из владе. Њихови наследници су већ именовани.

СТАЊЕ ИСХРАНЕ У ФРАНЦУСКОЈ

Виши, 19 новембар. (ДНБ) — Француска влада, у ноћи између среде и четвртка, објавила је преко радиоја француском народу да је план који је спреман почетком октобра за замску исхрану потпуно поремећен догађајима у Северној Африци. Очекивања, али због политичких догађаја отпали транспорт намерица из Северне Африке довела су до тога да су зимске резерве у знатној мери опале. Француски Министар за јавну исхрану одмах је учинио потребне мере које свађују нове жртве на становништво.

СТАЊЕ ИСХРАНЕ У ФРАНЦУСКОЈ

Виши, 19 новембар. (ДНБ) — Француска влада, у ноћи између среде и четвртка, објавила је преко радиоја француском народу да је план који је спреман почетком октобра за замску исхрану потпуно поремећен догађајима у Северној Африци. Очекивања, али због политичких догађаја отпали транспорт намерица из Северне Африке довела су до тога да су зимске резерве у знатној мери опале. Француски Министар за јавну исхрану одмах је учинио потребне мере које свађују нове жртве на становништво.

Шав Вилхелмштраса у вези са догађајима у Тунису

Будапешта, 19 новембар. (Телефоном) — О ратним догађајима у Тунису са надлежне немалке војне стране до сада још нису саопштене никакве појединости, како о сопственим, тако и о противничким операцијама најновијег датума. Берлин своју резервисаност по питању Туниса мотивише тиме да, ако би се наводила извесна имена и географски називи у вези са туниским операцијама, тиме би се дало само непријатељу оружје у руке и пружио би му се могућност да наслути где и када ће се развити јача активност снага Осовине.

Информативни органи сила Осовине баш стога и воће да објављују имена места, већ у својим саопштењима једино говоре о туниској покрајини. Што се тиче, пак, Туниса, према мишљењу немачких надлежних кругова, које је саопштено у четвртак поподне, може се закључити да све до тога часа још није дошло до додира између трупа сила Осовине и Англосаксонаца. Али то још увек не значи да до тог додира ипак неће доћи, можда већ у блиској будућности.

У погледу основних падобранаца који су се спустили у Тунис, у Берлину се не дају никаква подлика обавештења, већ се само толико наводи да су се ови спустиоци веома успешно угурали у земљу.

О Ромеловој војној снази немачки надлежни кругови наводе само толико да је војним снагама сила Осовине и даље успело да се држе одвојено од непријатеља. Витлоско напредовање у Тунису врши се веома опрезно и оно је изложено сталним нападима основних авиона.

Поред овог питања, у центру пажње берлинских званичних кругова и даље се налазе Шпанија и Португалија. У Вилхелмштраса се потврђује вест да је португалска влада поднела протест у Вашингтону и Лондону због повреде португалског суверенитета од стране англосаксонских авиона. Што се тиче Шпаније, Вилхелмштраса не жели да одговара на питање у колико ће држање Шпаније учествовати у догађајима јужноамеричких земаља.

У погледу Турске Вилхелмштраса је веома резервисан. Да ли ће Турска спровести ванредне мере и у ко-

јој ће мери реагирати на последње ратне догађаје, то се не може да сазна из писања турске штампе.

Д-р К. П.

АМЕРИЧКИ ДИПЛОМАТИ НАПУШТАЈУ ВИШИ

Виши, 19 новембар. (ДНБ). Дипломатски чиновници Гватемале, Никарагве, Мексика и Кубе отпутовали су у среду из Вишиа.

Гebelсов чланак о променама кроз које је рат прошао за последња два месеца

Берлин, 19 новембар. (ДНБ) Министар Рајха Гебелс констатује у уводнику, који је написао у листу „Дас Рајх“, да је садањи рат за последња два месеца прошао кроз ванредно велик развитак и промену. Сасвим је природно да би било наивно очекивати да овај рат доноси преимућства само силама Осовине. Било би погрешно претпоставити да ми треба да победимо на основу неког природног права, а без сопственог доприноса. У целој историји је по-

знато да су се борбе водиле у таласима, и тек кратко пред коначну одлуку пошла је правим правцем. У рату је одлучујућа снага то, да ли ће поћи за руком да се непријатељски фронт сломи на месту од животне важности, и то на непроменљив начин. Ово Англосаксонцима никако не може поћи за руком. Силе Осовине се највише разликују од својих противника по томе што верују у оно што говоре.

Сврха мобилизације у Шпанији

Мадрид, 19 новембар. (МТИ) — У вези са мобилизацијом у Шпанији, лист „Информационес“ — у чланку надаћућом по свој прилици са званичне стране — констатује да закон о мобилизацији није потребно објављивати. У уводу овог закона, наиме, изрично се наглашава да је главни циљ мобилизације обезбедити Шпанији да и даље остане по страни овог рата. Пошто нам се рат приближио — примећује лист —, сасвим природно, не можемо више чинити ово што смо досада чинили, тј. да се поглавита бавимо својим унутарњим питањима, ма колико да су ова важна. Изузев Португалије, Шпанија је једина земља у Европи која није мо-

билисана. Сви остали народи су већ пре неколико година спровели мобилизацију, чак они који су остали далеко од рата. Ова мобилизација ништа не мења на досадањој ситуацији Шпаније. Штавише, реч је овде о утврђивању ове ситуације. Главни циљ мобилизације, дакле, јесте да се осигура Шпанији да остане далеко од данашње борбе.

Претплаћујте се на „Нову пошту“

Биоскопи данас:

HEMЗЕТИ (Аполо)

БРАК
(HAZASSAG)

премијера одличног мађарског филма

Мурати Л., Пагер А.,
Перењи Л., Петеш Ш., Ма-
клари З., Жилен, Арпад М.Увек најновији мађарски и Уфа
журнал.

АТИЛА

Тајанствени страчац
(TITOKZATOS IDEGEN)одличан мађарски
шпијунски филмПулаи Т., Михаљфи Б.,
Билчи Т. и Гозон Ђ.Улазице се могу преко целе недеље
унапред видети на нашој благајни

ЗРИЊИ (Рекс)

Пуши ти само Ладањи
(TE CSAK PIPALJ LADANYI)

одличан мађарски шалви филм

Рожахеђи, Туран, Васари,
Јухас Ј. и Бихари Ј.**ЕНГЛЕСКИ АВИОНИ ПОНОВО
ПОВРЕДИЛИ СУВЕРЕНИТЕТ
ШВАЈЦАРСКЕ**

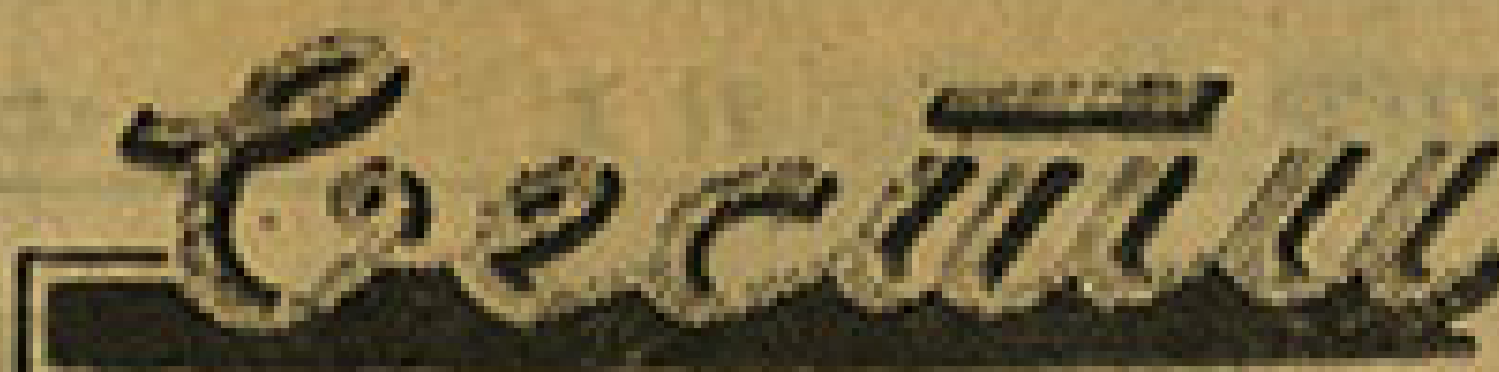
Берлин, 19 новембар. (ДНБ))
Енглески авиони су у среду по-
ново повредили неутралност и
територијални суверенитет Швај-
царске. О томе је издато данас
следеће званично саопштење:

„На дан 18 новембра, између
20.45 и 22 часа, велики број
страних авиона прелетео је пре-
ма југоисточном правцу над
Швајцарском. Приликом поврат-
ка ови авиони су поново повре-
дили територијални интегритет
Швајцарске. Њихов повратак
обављен је између 22.15 и 23.35
часа. У оба случаја швајцарска
контраавионска артиљерија сту-
пила је у дејство. У вези с овим,
у западним деловима Швајцар-
ске био је дат знак за ваздушну
узбуну.“

**ИТАЛИЈА И ПОСЛЕ
МОБИЛИЗАЦИЈЕ ОДРЖАВА
СВОЈЕ ПРИЈАТЕЉСТВО
ПРЕМА ШПАНИЈИ**

Рим, 19 новембар. (Стефани).
У вези са деликатном мобили-
зацијом у Шпанији, у званичним
италијанским круговима се из-
јављује да овај догађај уопште
није могао да измени осећања
Италије према пријатељској
Шпанији. Присне везе између
ова два народа и даље каракте-
ришу искрене симпатије и прија-
тељство. У вези с тим, надле-
жни италијански кругови указу-
ју на онај маневар енглеске про-
паганде којим се жели да ство-
ри веровање да је мобилизација
у Шпанији мера уперена против
сила Осовине. Реч је само о ме-
рама предострожности, с обзи-
ром на ванредно тугаљиво ста-
ње на западном делу Средозем-
ног Мора.

Трагична судбина француског колонијалног царства

ПЕТАК, 20 НОВЕМБАР 1942.

Велики новембар. — Француска је вековима играливила своје завидно и богато колонијално царство, које је за прве три године новог светског рата драматском брзином распарчано.

У лето 1940 муњевита немачка офанзива довела је до слома француске војске. Према споразуму о примирју, потписаном 22 јуна 1940, Немци су окупирали северну, већи део Француске, а француска војска и флота су разоружана, изузев поморских снага потребних за одбрану колонијалног царства.

Овај изузетак је био веома важан за Француску, јер је остатак француске флоте имао важну улогу да одбрани довод намернишних колонија у осиромашену Француску. Једва две недеље по потписивању уговора о примирју пред престаништем Орану, у Алжиру појавиле су се енглеске ратне бродове, који је командант позвао онде укотвљену француску флоту да одмах отплови у неко енглеско пристаниште. Када је француски командант то одбио заврши ово наређење, енглески ратни бродови напали су француску флоту, те је дошло до великог поморског сукоба у којем су Французи изгубили 4 велика бојна брода и више мањих поморских јединица.

Генерал де Гол, вођа такозване слободне Француске, 23 септембра 1940 стигао је са енглеском флотом пред Дакар, француску колонију у западној Африци. Де Гол је позвао команданта француске флоте која се налазила у Дакару да се прикључи његовом покрету, али је овај то одбио. Енглески бродови бомбардовали су стога Дакар, а потом се повукли.

На Далеком Истоку мирним споразумом пољупљан је положај Француске као велике силе. Велика Британија, пак, затварањем бурманског пута, склопила је тромесечни споразум са Јапаном који је истекао 17 октобра 1940. Јапан је пред поновно отварање бурманског пута, ради парирања англосаксонске помоћи чингачишкој Кини, 8 октобра ушао у Француску Индокину, а на основу споразума са Владом у Вијнију, окупирао све важне базе у тој земљи.

Један део француских америчких колонија откинут је у јануару 1941 од метрополе, када су трупе генерала де Гола окупирали острва Сен Пиер и Микелон.

После балканског похода и заузимања острва Крета видело се да ће Немци и Италијани, ослањајући се на освојене базе у Егејском Мору, извршити напад на британске поседе на Блиском Истоку. Енглези су се плашили за Кипар, Сирију и Суец, те су 8 јуна 1941 напали Сирију. За неколико недеља командант француских трупа у Сирији, генерал Деиц, положио је оружје, а 20 јуна енглеске трупе ушле су у Дамаск и окупирали целу територију француског мандата. Споразум о примирју у Сирији потписан је 12 јула.

После овога скоро годину и по дана још преостале француске колоније уживале су релативан мир. Самнер Велс, министар иностраних послова Сједињених Држава, 2 маја 1942 објавио је да ће Сједињене Државе до краја рата узети под своју контролу француске прекоморске поседе, а с тим истовремено америчке трупе су се искрцале на Новој Каледонији.

Неколико дана касније, 5 маја, британски ратни бродови појавили су се пред Мадагаскар и позвали гувернера Мадагаскара, Анеа, да преда острво. Французи су одбили да то учине, те су се Енглези искрцали на острву, где је дошло до борба. Надмоћнаје енглеске снаге заузеле су готово једно место на другом на овом великом острву, а 7 новембра Французи су добили оружје. У престоници Мадагаскара, Ташанари-

ви, потписан је уговор о примирју, те су Енглези окупирали цело острво.

Последњи чин драме француског колонијалног царства отпочео је 8 новембра, када су се америчке трупе искрцале у француској Западној и Северној Африци. У Алжиру је још истог дана потписан споразум о примирју који се односио на град и околину, док су у Мароку још вођене борбе, где су Французи добили јак отпор, нарочито у Орану и Казабланци.

Ради одбране Јужне Француске, којој је претила опасност после искрцавања Американца и Енглеза у Северној Африци, 11 новембра немачке и италијанске трупе прешле

су границе неокупиране Француске.

Америчке трупе искрцале су се затим на острвима Мартинику, Гваделупи и француској Гајани.

Од француског колонијалног царства, које је некада сачињавало моћну и славу Француску, преостало је само још неколико мањих острва. Трагичан а у исто време и узвишен моменат последњег чина француске драме је а телеграм који је удруго гувернер малог француског острва крај Мадагаскара, Реиниона, у коме најављује востан маршалу Петону.

Преко једног великог, историјског и сјајног периода француске империје пала је завеса.

ОБЈАВА

Наређујем да се сви мушкарци који се у смислу XIV зак. чл. трећег захела 3 § од 1942 године сматрају Јеврејима, а који су рођени између 1 јануара 1891 и 31 децембра 1924 (од 18 до 48 година) морају пријавити ради вођења евиденције односно контроле над њима као и ради снабдевања посебним легитимацијама.

Дужни су да се јаве:

I. Према истовремено на јавним местима постављеном допуном огласу, на овде означеном месту и времену:

а) сви они који на основу 15 рубрике своје војне легитимације припадају стажу батаљона за службу рада од јавног интереса, код овог батаљона за службу рада од јавног интереса;

б) сва остала лица која подлеже обавези пријављивања код средњих за ступање на војну дужност према надлежном сталном месту боравка.

II. У року од 14 дана по пријави код војне команде (по варошима у дане који су објављени у допуној објави у исто време), сви су редом обавезни да се пријаве код надлежног евидента народног покрета.

Притом пријављивања нека сваки понесе своја војна документа (легитимациони лист, уверење о регрутацији, уверење о неспособности, отпустни лист, уверење за леvente, уверење за радну службу од јавног интереса, грађански лични лист (затим купон о пријави сталног става, а поред тога острај држављанства треба да поднесу и своје уверење о држављанству или пасош који још важи. На крају сваки треба да понесе два комада неприлепљене фотографије са чистом полеђином, по могућности у величини 6x9 сантиметара. На полеђини фотографије на горњу трећину треба написати име, годину рођења и место као и материно девојачко име.

Једну од фотографија задржава војна команда а друга се оверава са округлим жигом и краћа сопственику. Евидент за народно кретање, другу фотографију такође оверава и ставља на њу жиг. За идентификовање личности као и у доказ испуњења обавезе пријаве поред војничког легитимационог листа или уверења о неспособности као и купон који доказује пријаву сталног става, служи и ова двооструко жигосана фотографија. Према томе треба је брижљиво чувати у сопственом интересу. Трошкови у вези са путовањем ради пријаве код војне команде одређене за контролу наше трошкови за путовање из сталног места боравишта до места за пријављивање, а потраг биће надокнађени возарином треће класе, после

предаје железничке карте и уе подшоње сведочење о осиромаштву издате од стране власти.

Ова лица која буду пропустила да одговоре обавези пријаве биће према закону кажњена затвором до два месеца а у тежом случају затвором до две године (177 § II а. чл. из 1939 г.). Датум дава објаве.

вitez нађбачица Нађ Вилмош, министар војске.

Позив

Позивам заинтересоване грађане града који имају на старању лица која пате од телесних или душевних недостатака као и који у домаћој нези држе умоболне, кретене, глувоне, неме, слепе и телесне ботале као и допу дају на приватно дојење, да се најдаље до 30 нов. ове године пријаве централној градској лекарој ординацији, Ујвидек, Андраши ул. 3, за време званичних часова, ради евиденције.

Ујвидек, 19 новембар 1942.

д-р вitez НАЂ МИКЛОШ, градоначелник.

Сано	Хајнеманово	ОДЕЛО
правни човек	господином	1388
УЈВИДЕК	— Мусолини улица бр 13	

АМЕРИКАНЦИ ЋЕ НАОРУЖАТИ СТАНОВНИШТВО ЗАУЗЕТИХ ОБЛАСТИ

Амстердам, 19 новембар (ДНБ) Самнер Велс у свом данашњем говору изјавио је, између осталог, и следеће: „Како америчка обавештајна служба јавља, председник Рузвелт наредио је да се становништву у областима заузетим од америчких трупа подели оружје, како би и оно узело учешћа у борби.“

НЕДОСТАТАК ЛЕКАРА У ЕГИПТУ

Анкара, 19 новембар. — (Стефани). Према извештајима приспелим из Каира, у Египту због сталне навале Енглеза показује се несташница лекара. Египатске здравствене власти ставиле су на расположење енглеској команди апотекаре и слушаоце фармације ради надокнаде лекара. Врло много рањених морало је бити пренето у Палестину, јер су египатске болнице препуне.

— Главни државни тужилац из Сегеда бавио се извесно време у Ујвидеку. Д-р Зомбори Јене, главни државни тужилац сегедске кр. апелације, залазио се неколико дана у Ујвидеку, где је вршио преглед пословања и рада у Државном тужиоштву. Ово је први преглед који је главни државни тужилац вршио лично у нашем граду. Г. д-р Зомбори је пред председником Тужиоштва г. д-р Ласло Екертом најавио да је веома задовољан са досадашњим радом и пословањем Тужиоштва у нашем граду.

— Промене у католичком свештенству у Сабадци извршене су надбискупском наредбом. Досадашњи викар цркве св. Терезије у Сабадци г. Бертрон Ференц, титуларни прота, постављен је за свештеника на Палићу и поверено му је да припреми све што је потребно ради оснивања католичке жупе на Палићу. На његово место за викара највеће католичке цркве у Сабадци постављен је г. Агоштон Миклош, викар цркве св. Богородице у Сабадци, где сада долази г. Стеван Прћић, капелан цркве св. Бурђа. На његово место је постављен Гере Ласло, капелан из Хадикнепе код Темерина, Ђурић Тибор из Лудашпусте премештен је у Фекетехеђ, а у Лудаш долази г. Сабо Шандор из Шолтвадкерта.

— Завршено гостовање позоришта г. Кесеги Гезе у Ујвидеку. У среду увече, после шестонедељног гостовања, завршено је ово гостовање шареним вечером у Левенте-дому. Позориште, чији је директор г. Геза Кесеги, одлази одавде на турнеју у Зомбор, а затим у Сабадку.

Негујте ваше ноге
у салону ТКЛАЦ — Ујвидек.
Булевар Хорти Миклоша 14.
Телефон: 27-28. 1930

— Зимски пољопривредни течај отвориће се ових дана у Сабадци и на Лудашу. Пријавити се могу заинтересовани економски и младићи у Социјалном одељењу града Сабадке и у Удружењу економи.

— Извештавам своје п. в. пословне странке да ћу од 23. о. месеца преставити своју канцеларију у улици II Ракоци Ференц бр. 19, у двористи. Телефон 20-40. Са одличном поштомаром Пензеш Иштван, шпедитер. 1930

— Поправка тротоара у Сабадци врши се пуном паром. На Халашком, Бајском и Сегединском путу, затим на Зимоњи путу налазе се скоро на сваких двадесетине корака велике рупе, па постоји опасност да ће пролазници у замраченом граду сломити ногу и тако проузроковати знатне трошкове граду који је, на крају крајева, одговоран за безбедност својих становника на јавним путевима. Сада се ујурбано врше поправки ових тротоара и путова.

ИЗ КОНЦЕРТНЕ ДВОРАНЕ

Први концерт Ујвидешког градског квартета

Још у мају о. г. основан је под називом „Ујвидек“ воношћевачки један камермузички ансамбл, са циљем да гаји и приказује на јавним концертима коморну музику домаћих и страних композитора. Чланови овог ансамбла јесу: Сегеде Шандор (I. виолина) и Киш Калман (II. виолина), професор конзерваторије, Војтеховски Јарослав (виола) први професор музике у Тот Антал, проф. музике учитељске школе, хонорарни професор конзерваторије.

Први концерт гудачког квартета одржаће се 29 новембра 1942 г. у сали Конзерваторије (Хорти Миклош ул. 3). Улазице од 2—1 П. добијају се у претпродаји, као и у секретаријату конзерваторије. На програму су дела Моцарта, Бетовена и Шуберта.

ВЕРДИ КОНЦЕРТ ПРВИХ ПЕВАЧА ДРЖАВНЕ САКСОНСКЕ ОПЕРЕ ИЗ ДРЕЗДЕНА У УЈВИДЕКУ

Велика сала биоскопа Ракоци: среда,
27 новембар, 19 часова

У среду, 27 новембра, тачно у 7 часова, одржаће се у биоскопској сали Ракоци биоскопа у Ујвидеку „Верди концерт“, која организује Лекторат Немачке академије. На концерту учествују први солисти Саксонске државне опере из Дрездена, и то коморна певачица Елфрида Вајдлиц (прва сопранатурна певачица Саксонске државне опере у Дрездену), коморна певач Лудвиг Ермолд (први бас-буфо Саксонске државне опере у Дрездену), коморна певач Карл Весели (први лирски тенор, први тенор-буфо Саксонске државне опере из Дрездена), капелник Готфрид Луке (први концерт-мајстор Саксонске државне опере у Дрездену), пијаниста Ернст Холемшгенел (пијаниста Радио-Рајха, Берлин), Ала Финер, концертна и рецитатор (Дрезден).

На програму се налазе: арије из „Травијате“, „Ковач оружја“, „Дар и дунђерик“, дует из „Паганинија“, „Пизански барок“, песме из „Углине“, „Једна ноћ у Венецији“ виолински концерт од Паганинија, „Шпанска игре“ од Сарасате и др.

Несумњиво је да ће за нашу концертну публику претстављати велико задовољство што им се указала могућност да ови одлични уметници поред свога гостовања у Будапешти приреде и своје концертно вече у Ујвидеку. Ванредно богат програм овог вечера несумњиво да ће привући у концертну салу велики број пријатеља музике. Улазице по цени од 0.50—4 пента, могу се добити у Немачкој књижари, Улица Адолфа Хитлера 26.

Организацију овог концерта врши Лекторат Немачке Академије.

— Крава појела карте за хлеб. Како се из Осла јавља, крава једног норвешког сељака необично воли да једе папир. Пошто је недавно са највећим апетитом прогутала завесе за замрачивање од хартије са прозора штале, појела је и наредбу власти излепљену на вратима. Сада се јавља да је ова прождрљива крава појела и једну коверту заборањену у шталу, у којој су се налазиле две карте за хлеб.

— Ватикан ће приредити божићне свечаности за ратне заробљенике. Како НШТ јавља из ватиканске вароши, Информациони биро за ратне заробљенике у Ватикану припрема за Божић и Нову годину опсежну радио-службу која ће омогућити рођацима ратних заробљеника да шаљу своје поруке и жеље у логоре непосредно преко радија.

— Тајанствене Вертхајмове касе у подруму прашког Музеја. Већ одавно се у подруму прашког Музеја налазе две велике Вертхајмове касе, чија садржина никоме није позната. Дворски саветник Болеслав Јунеш, који је умро крајем прошлог века, оставио је ове касе Музеју с тим да се оне пре 16 новембра 2.101 године не смеју отворити.

— Јеврејска непокретна имања у Сабадки треба пријавити по наредби градског начелника најкасније до 10 децембра у Градској кући, II спрат 117. Пријавити треба само земљишни или шумски посед, док куће не треба пријављивати.

— Годишње се у земљи производи 200.000 пари дрвених ципела. Многа предузећа у Мађарској базе се већ од раније производњом дрвених ципела, које за време рата имају важну примену. Како је утврђено, годишња производња дрвених ципела премаша 200.000 пари. Од тога 80 од сто израђује се у Апатину, од врбовине и брезовине. Производња дрвених ципела ускоро ће се још знатно повећати.

Долази!

Долази!

у Ракоци биоскопу

од 20 до 23 новембра о. г.

Живот највећег проналазача света на филму!

МЛАДИ ЕДИСОН

(Az ifju Edison)

Одлична креација МИКИ РУНИ-а

— Одликовани јунаци са совјетског фронта. Како МТИ јавља, Његова Преузвишеност Господин Регент, у вези са ратним операцијама против Совјета, подарио је многим вишим и нижим официрима орден мађарског реда за заслуге уз Средњим крст. Реч је махом о официрима који су се у борбама на Источном фронту као команданти већих или мањих одреда и јединица нарочито истакли својим витешким држањем и давали леп пример осталим официрима и војницима. Поред тога већи број официра добио је похвално признање заједно са ордемом ратне траке.

— Поруке припале преко Црвеног крста у Ујвидеку. Управа експедитуре мађарског Црвеног крста за Девидек саопштава: Путем међународног Црвеног крста отагле су поруке на следеће адресе: Клаји Жофја, Мотер Ана, жена Хорвата Јаноса, Кришхабер Ана, Штрумф Терезија, Гутман Марја, др Хандлер Жигмонд, Левенберг Леон, Фаркаш Иштван, Клаји Лео, Ревес Гизела, Вора Шевцова, Пилек Марја, све из Ујвидека. Писмо жене Штајнера Хугоа из Ујвидека враћено је. Ове поруке могу се примити у канцеларији мађарског Црвеног крста у Ујвидеку, Хорти Миклош шугарут 10, између 9 и 12 часова.

— Пронађен клавир с уграђеном харфом. У фабрици клавира у Турнави (Чешки Протекторат) изграђује се сада клавир новог система, који претставља уствари комбинацију клавира и харфе. Ова је уграђена у клавир, и њоме се може служити посебним педалом.

— Типизирани хлеб у Будапешти износиће 150 и 450 грама. Како званични орган пекарског удружења у Будапешти саопштава, престонички пекари решили су да убудуће пеку типизирани хлеб. Поједини хлеб биће тежак 150 или 450 грама.

— Скупштина „Виноградске општине“ у Сабадки одржаће се 22 новембра пре подне у 10 часова у Левенте-дому. Решаваће се без обзира на број присутних чланова.

— Плакати с ознаком цена биће истакнути у целој земљи. Како „Ешти Курир“ јавља, у све делове Мађарске послато је око 400.000 комада дрвених, белних и зелених знаменитих плаката с ознаком цена. Ови плакати биће истакнути на једном месту, по пијацама, вапшарницама, у трговинама животних намирница и шпедерајским радњама. Нови плакати се издају због тога што је за последњу годину дана настала промена у ценама код појединих артикала. Нов плакат садржи максималне цене за око 400 артикала.

— Течај за витаминско кување у Сабадки отворен је у четвртак пре подне.

— Издавање упутница за фризерски сапун. Управа Занатског удружења за Ујвидек и околину позива све ујвидечке фризерске мајсторе да се упутнице за фризерски сапун могу од 25—30 новембра преузети у просторијама Занатског удружења.

— У Норвешкој отворена Висока рибарска школа. Млађе поколење норвешких рибара предложило је да се у циљу стручног образовања и школовања рибара створи стручна Рибарска школа, а доцније и Висока Рибарска школа у Бергену.

— У Будапешти за три дана скупљено шест вагона крпа. За три дана у престоници и околини левенте су сакупили шест вагона крпа за хонведство. Овај сјајан резултат потстакло је надлежне да убудуће с времена на време приређују слична скупљања. Омладинци са највећом љубављу и одушевљењем врше ову своју родољубиву дужност.

ФИЛМ

Мураши и Патер у „Немзеши“ Биоскопу

„Брак“, чувено дело
књижевника Васарија

У низу успешних премијера, датих у последње време, „Немзеши“ биоскоп је свакако срећно изабрао и ставио на програм филм „Брак“, сниман по чувеном делу познатог књижевника Васари Јаноса. Занимљиво је да је Васари Јанос муж глумице Мурате Лица, која са Патер Анталом има главну улогу у овом филму. Сем тога, за разлику од многих других, овај је филм савршено режирао сам писац Васари, који је знао да искористи све по одличне глумачке особине своје жене и најбољег драмског уметника Патер Антала. У филму „Брак“ Васари углавном решава „порешен“ проблем брака: „он“ увек запослет и, према њеном мишљењу, залемарује је, а „она“ млада, лепа, богата и жељна провода је усамљена, нако искрено воли свога мужа. Свакадашне, стварне и веселе епизоде, добро постављене и још боље одигране од онога главних улога, употпуњују и дају боју и реалну живост овом апсолутно занимљивом филму, који својом радњом занета може да заинтересује гледаоца.

—o|||o—

— Фалсификовану маст продавао је један месар у Сабадки. Против њега поднела је пријаву гђа Беле Сабоа и приложила својој пријави фалсификовану маст. Маст је измешана са водом и неким другим стварима, тако да је у ствари било само половина чисте масти. Полиција је покренула истрагу и засада није саопштила име дотичног месара.

— Док је у месарици чекала на ред, депарош јој извукао новац. Јуче изјутра отишла је у једну месарицу на Петрошком путу жена Иштвана Барпала, да купи месо. У месарици се налазило много света. Када је већ дошла на ред и хтела да исплати купљено месо, приметила је да јој је непознати крадљивац из цела извукао новчаник са 25 пента готовог новца. Барпало је случај пријавио полицији. Пошто се у последње време често дешава да депарош оперишу пред месарским радњама и другим местима где се скупља више публике, полиција је позвала да трага за бандом непознатих депароша.

—o|||o—

ДВАНАЕСТ ГОДИНА ВОДИО СЕ, ПРОЦЕС ЗБОГ ЈЕДНОГ ДОЛАРА

Амерички грађанин Џек Релог, који је у своје време имао у Детроиту велику дрвару, обустановио је пре дванаест година ред у свом предузећу и при прегледу књига утврдио да му је ортак, приликом коначног обрачуна, остао дужан један долар. Ортак није хтео ни да чује за овај дуг, а тако је дошло до судског процеса, који је трајао пуних 12 година. Релог је недавно имао добро проפע, али се томе није нимало обрадовао, јер је на име судских трошкова морао да плати 11.417 долара.

Неће курјак појести зиму

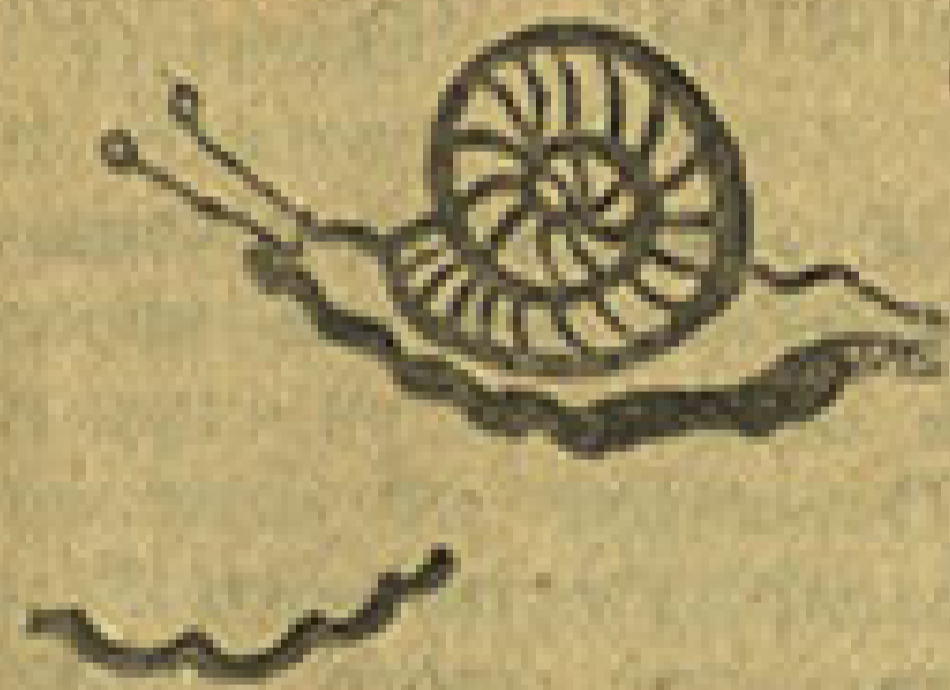
Још пре неколико дана, када је пао први снег, Стевица је одмах пожурно да на тавану пронађе своје мале саонице. Скинуо их је доле, али тамај је био готов да пође на санкање, а снег се отопио. Њему је то било криво, љуто се, те га је мати једва умирила, говорећи да ће се санкати када падне други снег. Зато је Стева са великом радношћу утрчао јуче у собу вичући:

— Пада снег, пада снег, идем да се санкам!

Мати се нато насмејала и казала му:

— Изгледа, Стевице, да се ни данас нећеш санкати, ваљда видиш да се пахуљице одмах на земљи отапају. Још није довољно хладно, и снег не може да се задржи.

Сада је тек Стевици било криво и жао на зиму и снег. Мислио је да се ове године уопште неће моћи санкати, због тога се у једном куту собе набурно и мрзовољно ћутао. Утом је дошла код њих и њихова мајка, и зачудила се што је Стевица тако миран и озбиљан. Запитала је Стевичину маму да није, можда, дете болесно. Она јој је одговорила да се Стевица боји да ове године неће бити зиме. Мајка се нато почела смејати и казала му да не треба да се плаши, јер зима још није ни дошла, па да је ни ове године курјак неће појести. Б.

П У Ж

Ходи, секо, брзо, види шта је ово,
Да ли је то баук или чудо ново?
Ух, како је ружан, па има и роге,
Уме и да иде, а не видим ноге.

Драги бато, гледам, али не знам шта је,
Можда баба-Рога ове злоће даје,
Још јуче сам чула ко да неко шета,
Сигурно је била ова ова авет клета.

Иди секо, иди, неће бити тако,
Ето, иде, видиш, а не лупа јако.
Мушкарац сам, секо, нисам кукавица,
Па што да се плашим од оваквих трица.

Узећу га снажно, па о земљу с њиме,
Нек му никад нико не дозна за име.
— Ал' рози се мичу. Оде храброст мушка
И побеже бата, к'о да пуче пушка.

Отрч'о је мами, да се од зла спасе,
А мама се томе насмејала, зна се.
То је мали пужић, он се од вас боји,
Где га само како бојажљиво стоји.

Посрами се бата и у пужа гледа,
А једна му мис'о сада ми'а не да.
Ако чује тата да се боји пужа,
Црвенеће бата као мајска ружа.

Неће смети искат' ни добош ни пушку,
Јер је показао своју храброст мушку.
Место тенка, воза ил' авиоплана,
Може добит' лутку, као сека-Дана.

Како је тета Лија дошла до рибе

Једној лисици која је живела у некаквом риту прохтело се да једе рибе. Покушавала је да, поред речне обале улови кога шарана или бар кесегу. Но, како није знала пливати није се усудивала да уђе у воду. Много је тета Лија премишљала како ће да улови рибу, док се напоследку сетила.

Дочекала је старог рибара који је са реке често возио пуне саонице различите рибе. Када је у даљини угледала старог рибара, она се испружи преко пута као да је мртва. Рибар дошавши близу лисице помисли да је лисица угинула. Сиђе са саоница и лисицу баца натраг у санке. Унапред се радовао што ће доћи до добре лисице коже.

Притајена лисица је мирно лежала у саоницама и будно пазила на старог кочијаша. Када је видела да он нимало не обраћа пажњу на њу, лисица поче лагано бацати једну по једну рибу на снег. Када је тако већ скоро испразнила саонице, и она сама искочи. Стари рибар није, међутим, ништа слутио. Журио се у град на пијаци, да тамо добро прода свој лов. Лисица је пак брзо покупила рибе и све их одвукла пред своју јазбину.

Када је старац стигао у град, јако се изненадио када је видео да у саоницама нема лисице

а од рибе тек што је која остала. Љутит на самога себе стари рибар је проклињао и час када се полакомио на лисицију кожу. Дубоко је уздисао говорећи: „Ко преко вреће тражи среће, изгуби и оно из вреће”.

За то време лисица се пред својом јазбином сладила рибама. По крај ње је прошао гладни вук и запитао је од куда јој риба. Лисица му је одмах рекла да је рибу сама уловила.

— Како ти то ловиш рибу, — запита радознали вук.

— Врло једноставно, — рече лисица. — Одем на реку, на леду отворим рупу. Кроз њу протурим репу воду, а на њега се онда ухвати врло много риба.

Вук је и даље наваљивао на лисицу да и њега научи пецати. Лисица га поведе на један залеђен рибњак. Ту је био и један отвор на леду. Вуја провуче кроз отвор реп и чекао је да се за њега почну рибе хватати.

Лукава тета Лија се злурато смејала вуку. Неколико пута је он питао када може реп извући. Она му је увек одговарала да подржи још мало. Било је хладно зимско вече. На отвору се већ почео стварати нов слој леда који је све више стезао једном Вуји репину. Када се реп већ сасвим замрзао, Лија повише на вука да вуче. Овај запевући свом снагом. Утом издалека чуше људске кораке. Лисица одмах побеже, а Вуја је почео све већма трзати репом, док му се овај одједном одкиде.

Вук после од срамоте није смео пред остале животиње, а лукава лисица се свуда хвалила како је научила курјака пецати.

Б.

Змај

Стари деда, што од деце
Никад нема мира
Морао им да начини
Змаја од папира.

За час змаја поведоше
Ручице нејаке —
И ено га, већ се диже
Небу под облаке.

Деца кличу, змај помичу,
Ал' одједном, јао:
Посред грана, врх јаблана
Змај се запегљао.

Деца стају, змај гледају
Па му зборе тише:
„Збогом, змале, — неста шале,
Сад те нема више!”

Л. К.

ЛОВ НА ПОГРЕШКЕ

Расејан је много био
Млади цртач Дак,
Па на слици начинио
Туце погрешака.

Хајд' на пос'о одасеуда,
Браце, бате, сешко —
Пронађите, с мало труда,
Ноје су то грешке!

БРАЦА ЖАРКО

oo||oo

Загонетка бр. 30

Са в њом се важе,
Са р за коња се важе,
Са и без одела,
Са ј млада овца цела.

*

Решење загонетке бр. 29

(СИВО, БИВО, ЖИВО, ШИВО).

ЂУРАНИ И ПАУН

Стари ђуран поносито по дворишту шета,
Што га нико и не гледа — брига му девета.
Уз пауна све се гура, па шепури реп,
И живини вели: „Гле'те, к'о паун сам леп!”

Не гледа га гуска, патка, ни пачићи мали,
А ђуран се, уз пауна, још и даље хвали:
„Погледајте само — вели — мене са свих страна,
Лаж је пресна да је паун лепши од ђурана!”

Довикну му најзад патка: „Ајде, не булазни!
Досадни су свима твоји разговори празни!
О „лепоти” својој нећеш уверити нас, —
Тако „красан” к'о паунов само ти је — глас!”

БРАЦА ЖАРКО

Т. Ј.

ПРИЧА „НОВЕ ПОШТЕ“

ЈЕЗИВИ ЧУВАРИ

Г. Вилтон

Са једне стране мореуз — рај, са друге — пакло. Између раја и пакла пак... Али, о овоме касније.

Тери Крејн легао је на песак, крај обале. Његове тамне, замућене очи гледале су стално на копно. О њим је седео и његов пријатељ Барт Паско, чије рефлектирајуће жиче није изражавало ништа. Обојица су надржавали робају у казним на острву.

— Свега четврт мање одваја нас од обале, — промрља Тери. — Ваљда стражари не пазе увек. Без тешкоћа ћу преплвати мореуз. А тамо, у шуми, налази се Џамова колиба. Он ће да ми да коња и ја сам спасен... Побеђућу! Ставићу све на кошку, само да се најдем са мојом Катлинком.

Пре него што је Барт успео да одговори, пређе им стражар са пушком.

— Марш у ћелџо! Доста сте овде уживали, — грубо повика он.

Оба робљања пошоше испред њега, према белом комплексу зграда, које су се указале иза низа пешчаних дна. Казнен завод, опкољен високом зидом, био је једина насолена тачка целог острва.

Пешчане дна и групе плаво-зелених еукалиптуса претстављале су једину лепоту овог острва. Са југа, истока и запада — бескрајно море. Са севера — копно, одвојено од острва узам м мореузом. На овој обали — пешчане дна, а даље, у дубини, шума — слобода...

Ипак је досада само један затвореник покушао бекство преко мореуза...

Кад су Тери и Барт ишли према отвореним вратима дворашта казнице, два стражара, носећи за дршке вел су корпу, ступила су на дрвена моста која се спуштао са обале у воду. На крају моста они су спустили свој терет и почели да испражњују корпу, која је била пуна месних отпадака. Истог тренутка једна црна, троугла пражка пресече глатку површину воде, потом се појави нешто бело — бачена комад меса је нестао... Минут после ова вода око моста почела је да вре од мноштва чудовишта, која су дошла од испод на гозбу. Бољо их је око двадесет. Свирали су се гурани и одузмали један другом плас.

Најзад је заљез комад меса исплаз из корпе. Истог тренутка појавило се из воде нешто бело и отвори се огромна чешура.

Стражари су се вратили са испражњеном корпом. Језиви чувари, премали су свој дневни оброк, који их је држао као чуваре, да спрече бекство робљања.

Овај приказ је био нов за Терија. Гледао га је као зачаран. Барт му је текло шапнуо:

— Зар нисам рекао да се о бекству не сме ни мислити?

Стражар је стајао мало даље и са потомехом вртео рукама пушку. Доавољавао је затвореницима да гледају. Била је то за њих добра лекција.

Ипак, без обзира на тај страхан приказ, Тери је стално мислио на бекство. Седео је на ивици свог кревета и мислио.

Блед и неспаван, отпочео је сутрадан свој рад. Наступио је час када се затвореници могу слободно кретати по острву, скоро без надзора. Тери је корачао по песку, као љут пантер, гледајући супротну обалу, од које га је одвајао само узам мореуз. С њим је ишао и Барт.

Стајали су до залива, одакле су се видели само пешчане дна. Ту није било ниједног живог бића, изузев тих велико будних чувара у води.

Одједном се Тери нагло зауставио и рече:

— Пронашао сам начин како да побегнем! Можда ћеш и ти покушати ако будеш имао довољно храбрости.

— Шта кажеш? Какав начин? — зашита Барт.

— Ево, гледај!

Тери се баца на гомилу морске траве и поче вешто да покрива себе овом лепљивом масом.

— Помози ми! Зар нисам схватио? Сваки минут је скупоцен.

— Ја... ја... не...! — Барт је био у недоумици.

— Гледај! Видиш у води ове гомиле морске траве које плоче? Зар се не може човек у њима сакрити?

— Желиш да препливаш мореуз?

— Јесте. Хвала Богу, сетно се се. Помози ми да је обвајем око тела.

— Али, ајкуле... Ове ће те већ наљуштити.

— Можда ће да осете — онда је крај. А можда и неће. Имам шансе и желим да их искористим. Помози ми.

За пет минута Тери је лежао на песку као нека безоблична мумија од морске траве, којом је био омотан од главе до пете. За руке и ноге било је остављено толико простора да би могао, лежећи на леђима, да плыва лагано према копну. Није свако могао да то извела, али је Тери био добар пливач.

— Још нешто! — зачу се глас Терија. — Склон се одело брже у песак. Стражар неће ништа приметити.

Барт ћутећи изврши наређење. Од једном погледа морску површину и

зрачак наде ошле у његовом очима.

— Тери! — рече он. — Баш сада краде ове ђаволо. Можда ће их то да залути неко време.

— Света Марија дала те је идеју! — викне Тери. — Брже ме спусти у воду!

Уз помоћ Барта откопча се он до обале.

— Од обале носиће ме струја, — рече Тери, — а даље ћу ја лагано да пливам. Кунем се небом да ћу преплвати... Ако отргнем срећно до копна, можеш и ти исто да покушаш. Је ли?

— Нећу, — одговори Барт. — Немам довољно храбрости. Ова чудовишта изазивају у мени велики страх... Ако треба да погинем, онда боље да умрем обичном смрћу.

— Имам чудан начин да храбриш човека — насмеши се Тери. — Буди ми здрав, Барт!

Кад се после пет минута, из брежуљак који је затварао изглед на казницу, спустио стражар, он је видео само Барта који седе на обали и посматра у правцу копна. Стражар није ништа приметио, а прошао је даље.

Барт је стално посматрао мумију од траве која се једва видела на површини воде, на пола пута између острва и копна. Мумија је лагано плувала према супротној обали...

До копна је остало, највише, четвртину пута. У том тренутку, црна пераја ајкуле одједном пресече волуену површину, долазећи са источне стране. Дневна трезва је била завршена и тешко се могло замислити да је био задовољен апетит ових прожарљивих чудовишта.

Ипак, ајкуле су могле да не осете шта се налази под споном морске траве која се креће према обали. Јесте... Али се Барт бојао онтог негона који имају животиње нижег реда.

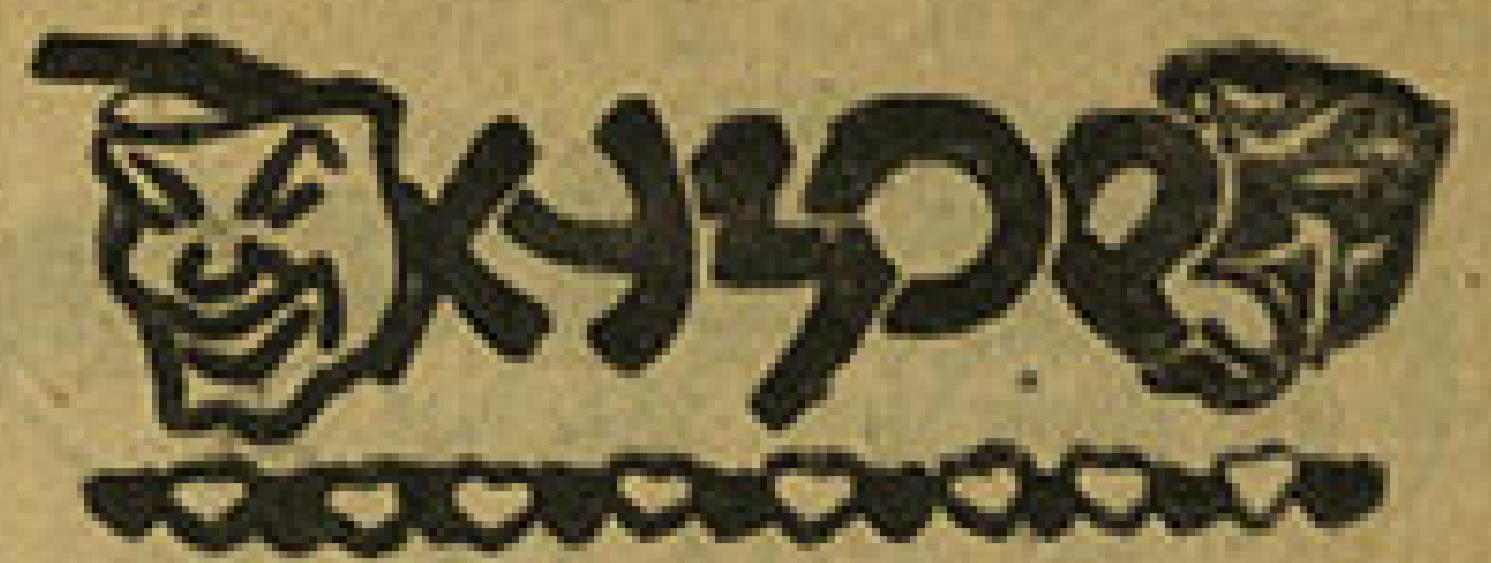
Ајкула је прошла, затим се вратила и почела да прави кругове око Терија. Остале су се прикључале њој. Нагон и животињска радозналост говорили су им да ово баш није обична трава.

Барт је седео поред саме воде и, пул страха, гледао ајкуле које су вртале по води. Он се бојао такве смрти. Био је свестан шта осећа тамо Тери, плочећи међу чудовиштима и чекајући...

Барт је покренуо рукама лице... Он је крив... Погледа опет. Ајкуле су биле већ сасвим близу. Њихов број се повећао. Мумија од морске траве била је мјрна. Барт је био свестан шта осећа сада Тери и, такође, већ му је желео брзи крај... Није већ било никакве наде... За неколико секунда сви свирепи чувари острва откриће тајну, и онда...

Барт абца, ципеле и без колебања отрча у воду и поче да плыва у правцу мумије...

Море се преливало под сунчевим

У ВРЕМЕНУ РАЦИОНИРАЊА

— Гледај, жено, колико јаја носи ова стрина! Од чега сте их, стринко, направили?

зрачма, као мал, ош дојаманато. Барт је приметио како црне пераје мењају правац. Језиви чувари напустили су онај предмет за који ишче била сигурна шта је, и упутило се према Барту...

Барт крене назад према обали. Знао је да је већ касно, али је успео да добије у времену, да спасе Терија. Црне пераје су журиле према њему. Бале су већ сасвим близу.

Један од стражара дотрча на обалу. Већ је било касно. Јавио је управитељу казнице да су Барт и Тери покушали бекство, а нашао смрт.

На супротну обалу испливала је мумија. Била је неко време непомична. Из лепљиве зелене траве извуче се го човек и поче да пуца преко дана, док није стигао до жбуна.

Теријеве усне шапутале су неважан реч: захвалности Пришћењу. Оно га је спасло од ајкуле, када је била изгубљена свика нада, када је већ осећао како га њушкају чудовишта.

Бацио је последње поглед на казницу која се видела на острву, а затим се упути кроз шуму према Џамовој колиби, где је требало да нађе помоћ, да дође до своје Катлине.

Сетно се једном Барта, а нехотице је помислио да га ће имати довољно храбрости да следи његовом примеру...

— Неће — помисли Тери. — Барт је кукавица.

Адриен Орвал

А какву казну може добити? — Новчану и затвор... 6 месеца, а можда и годину дана. Притом је отежавајућа околност што није амерички држављанин.

— Тако? — рекао је Адамс замешљиво. Годину дана затвора — почео је да мета горе-доле по соби. Изненадно је застао пред Арманом и право му погледао у очи, али младоћ је овај поглед мјрно издржао. Она су скоро један минут мењали своје непријатељске погледе, а на крају је Адамс био приморан да окрета главу и поново поче да мета.

Затим је прешао полицајцу и тихим, али одлучним гласом му рекао:

— Дођите у страну, јавио бих нешто да говорим с вама.

Полицајац га је послушао, а Адамс га је одвео у најмртвији угао собе. Тамо је сво, намештају се тако да га је полицајац, стојећи између њега и осталих присутних, потпуно сакрио. Није није могао ни чути ни видети шта се дешава међу њима двојицом.

— Ко је поднео пријаву против мастора де Лара? упитао је Адамс изненадно.

Ово неочекивано питање толико је изненадило полицајца да је неколико тренутака без речи замрзео. То колебање било је довољно Адамсу да појача сумњу која се већ раније појавила у њему. Најбоље, он је већ у првом тренутку био уверен да је Риа пријавила Армана. Није могао да разуме овај поступак своје бивше жене, али помисао да би могао да помисли. Раније рачунае а да при-

томе не оштети своје пословне интересе, овај одлучан трговац дошао је брзо до одлуке да по сваку цену спасе Армана.

Најзад је полицајац проговорио:

— Против њега поднела је пријаву Лига за одбрану женског морала...

— Наравно, наравно — рекао је Адамс с доброћудним изразом на лицу, а у мислима је долао: »Причај ти то неком другом«, а бацио поглед на Риа која је још увек некомично седела, на фотелји показујући се потпуно равнодушном. Адамс је у томе видео нов доказ за своју сумњу.

— Причај само — помислио је, — убрзо нећеш овде седети са тако хладним изразом на лицу...

Међутим, услужни полицајац је још додао:

— Ако баш желите, господине директоре, да сазнате да је прави пријављивач, једна од присутних дама вам то може лако рећи.

Франк Адамс задовољно се осмејнуо.

— А, зашто, погодило сам! рекао је тихо.

— Да ли да позovem овамо мис Бернет? — упитао је полицајац.

Ово име необично је изненадило генералног директора.

— Мис Бернет, мис Бернет... понављао је замешљиво —, то зашто не разумем. — Са набраним челом почео је да размишља. Пре две године мис Бернет била је чланова његове бивше позоришне трупе и позвала се као прилично вешта глумица. Али њена али бид, нестриљиво и нервозно понашање онемогућавало су је, јер се за време редовног стално свађала. Ускоро се утврдило и то, да је мис Бернет већ дуже времена употребљавала наркотична средства. Од оног доба нико није знао од чега живи. На тај начин није било искључено да је отуђила у полицајску службу. Раде сигурности, Адамс је упитао полицајца:

Петак, 20 новембар, 1942.
Фол де Бал, 38 мученика у Мелити...

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ:

Машки, 1941. године априла 13 ули-
ца бр. 2. Телефон: 22-91.
Апотека Дивилд, Хорта Миклош
булевар бр. 7. Телефон: 32-00.

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ И УМРЛИ:

Рођено: 2 женска детета.
Венчани: Петер Бураи поштански
телефониста и Кородз Катален, до-
маћин.
Умрла: Стојановић Десанка, учо-
ница, 13 година.

РАДИО

20 новембар 1942.
БУДАПЕШТА, 7.00: Јутарња му-
зика • 10.15: Концерт ватрогасног
оркестра • 11.15: Балетска музика
• 12.10: Концерт војног оркестра •
14.00: Концерт салонског оркестра •
15.20: Филмска музика • 18.20: Ма-
ђарска песма — мађарска душа •
19.05: Концерт симфонског оркестра
• 19.45: Клавирски концерт • 20.40:
Оркестарска дела Келер Беле пово-
дом његове 60-годишњице смрти •
22.10: Серенаде • 23.10: Музика за
игру.

МЕЂУНАРОДНИ ИЗВЕШТАЈ
О ВОДОСТАЈУ

19 новембар 1942.
Дунав: Комаром 185 (-5), Буда-
пешта 114 (-9), Пакш 009 (-11), Мо-
хач 120 (-11), Бездан 178 (-12),
Гомбш 211 (-).
Драва: Барч -094 (-2).
Тиса: Вешерошнамеш 114 (-), То-
кај -044 (-10), Тисафиред -057 (-),
Чонград -107 (-15), Сегед -006
(-10), Тител 163 (-7).

ОДЛАЗАН И ДОЛАЗАН ВОЗОВА

За Будапешту: 4.31 (путнички а од
Сабадске брзе) 20.24.
За Сабадку: 4.31, 8.14 (убрзани мо-
торни, веза за Зомбор), 13.31 путнич-
ки воз (само до Сабадске).
За Зомбор: 3.53, 10.37, 13.48 (дирек-
тан за Паланку), 17.06.
За Обече, Занту, Сегед: 5.30, 14.00
(само до Обечеја), 16.33.
За Тител: 6.26, 20.27.
Из Будапеште: 18.08, 22.53 (брзи).
Из Сабадске: 7.33, 20.10 (убрзани мо-
торни).
Из Зомбора: 7.32, 10.26 (директан из
Паланке), 12.47, 20.13.
Из Сагада—Обечеја: 7.28 (из Обо-
чеја), 10.05, 19.46.
Из Титела: 6.24, 16.11.

КРАТКЕ НАУЧНЕ ЗАНИМЉИВОСТИ

Повећање срца долази услед пре-
тераног замарања срца, у првом ре-
ду и такмичењу за спортеким рекор-
дима, а потом због алкохолног пића,
нарочито пива.

Производња млека код мајке које
доје своју децу не зависи у толикој
мери од њене исхране, колико од
њеног телесног састава и органских
диспозиција.

Проширено срце могу да добују и
жула који су оболели од склероза,
трончаног запаљења бубрега, поре-
мећаје у крвотоку и пра тровању
алколом.

За рвачко такмичење у Ујвидеку
влада међу љубишљима ове спорт-
ске гране врло велико иншересовање

Данас су стигли у Ујвидек рвачки
шампиони, који ће учествовати у так-
мичењу у великој дворани хотела
„Сабадшаг“. Шампионе на железнич-
кој станици дочекали су месни љу-
бишљиви овог „племенитог“ спорта.
Овим такмичењима присуствоваће нај-
бољи рвачи државе, и то: Вери Шан-
дор, шампион Њујорка (тежак 105
кг.); Хирш Лајош, шампион Париза
(75 кг.); Вихтарен Арнос, физички
светски шампион (106 кг.); Петерсон
Иштван, шампион ГАМЕ (96 кг.); Пи-
рок Карол, шампион Бургенланда
(92 кг.); Кавалаш Јожеф мађарски
шампион (95 кг.); Алех Петерсон,
естонски светски шампион (105 кг.);
Жоел Моросен, кубански припадни шам-
пион (88 кг.); Чаја Густав, мађарски
шампион (110 кг.); Раду Лукач, ер-
делски шампион (106 кг.); Бижи Бе-
ла, шампион немачког Рајха (93 кг.)
и Хени Ласло, Будапешта (105 кг.).

Иако се ови шампиони до данас нису
појављивали на рингу Ујвидека, ипак
се верује да ће утакмице бити лепе
и убудуће, а нарочито с обзиром
на врсту рвања-слободан амерички
стил, која до данас још није виђен
у нашем граду. Многбројни симпа-
тизери ове спортске гране још се и
данас сећају Чаја Густава и његове
борбе са Али бен Абдулом, најјачим
Црпцем Црног континента, а убеђе-
ни су да ни овогодишња такмичења
неће ниуколико бити мање занимљива,
с обзиром да ће овом приликом
наступити такође један Црпак, кубан-
ски припадни шампион Жоел Моросен, у
којег менаџера полажу веома много
наде. Први дан такмичења је данас,
у великој дворани хотела „Сабадшаг“,
а почетак је у 19.15 часова, други
дан, у недељу, 22 новембра, у 19.30
часова. Цене места кроћу се од 80
филера до 3 пента.

УАК ОСНИВА СЕКЦИЈУ КОШАРКЕ

Како наш сарадник сазнаје, управа
УАК-а ретила је да оснује Секцију
кошарке. У ту сврху већ је одређена
сума у износу од 600 пента, коју је
Управа УАК-а претрла за оснивач-
ке трошкове.

ОДОБРЕН ПЛАН ЗА ИЗГРАДЊУ
НОВОГ ИГРАЛИШТА УАК-А

У недељу, после утакмице УАК—
Ченел, председник УАК-а г. др Кар-
ло Вагнер посетио је г. др Агато
Гезу, који му је изјавио да су пла-
нови за изградњу новог игралишта
УАК-а одобрени са малим изменама,
као и да помоћ за изградњу овог
игралишта износу 125.000 пента. Из-
градња новог игралишта — рекао
нам је г. др Вагнер — приступиће
се већ током идуче недеље, а биће
завршено до идуче јесени. За све
време утакмице ће се одржавати на
игралишту „Алоф Хитлер“, на коме
ће вероватно бити подигнуте помоћ-
не тробине.

АТЦ из Сабадске победио је у пр-
вонственој борби ромборски ТК дил-
понт клуб са резултатом 9:3. Побед-
ник је играо у саставу: Харангозо
И, Коци, Ковачевић и Винсер. У овој
борби Харангозо, Коци и Ковачевић
одиграли су по три победе, док су се
Топаловић, Триполски и Ковач
морали задовољати са по једном побе-
дом.

У недељу АТЦ игра против ујви-
дечког пинг-понг клуба НОК-а. Ово-
га пута ће за АТЦ играчи е Харан-
гозо I, те ће тим АТЦ-а наступити у
саставу: Харангозо I, Харангозо II,
Коци и Ковачевић.

Шош је победио Харангозоа. У утор-
ак увече, у Ракошпалоти преређе-
но је такмичење у пинг-понгу, у ко-
ме је учествовао и најбољи играч
државе, Харангозо I. Овом приликом
је Шошу успело да убедиљиво и за-
служено победи Харангозоа са ре-
зултатом 3:2.

У УЈВИДЕК ЋЕ ОТСАДА БИТИ
УПУЋИВАНЕ НАЈБОЉЕ ФУТБАЛ
СКЕ СУДИЈЕ

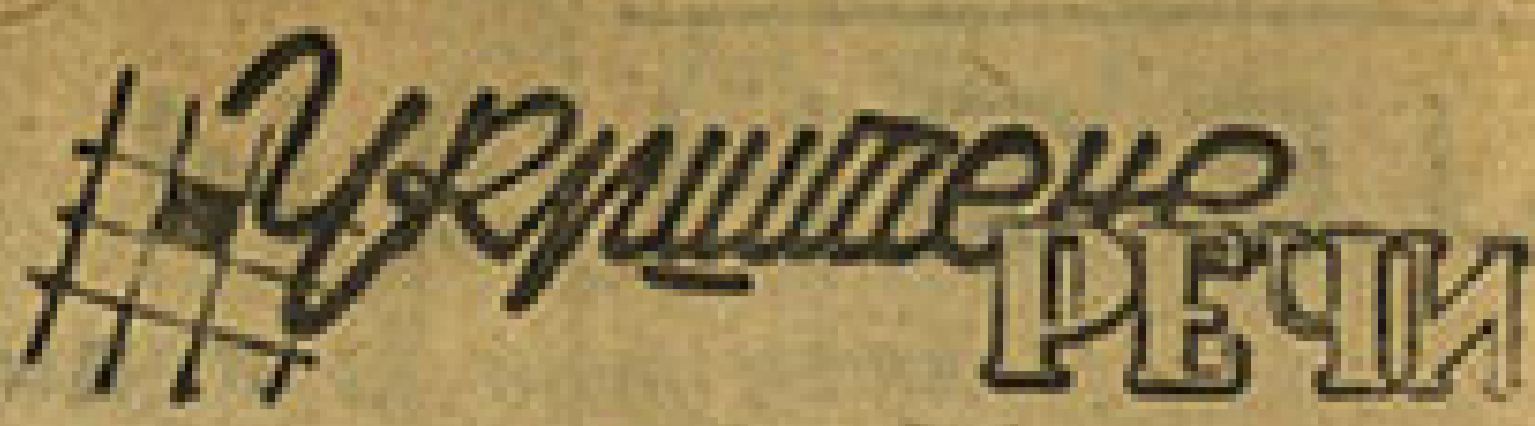
Према изјави г. Рубен Лајоша,
председника Судиског одбора, који је
овај дан председнику УАК-а г. др
Карлу Вагнеру, у Ујвидек ће отсада
бити упућиване прворазредне судије,
који ће у потпуности моћи одгово-
рити повереном им задатку. Тако
убудуће нећемо имати да се жалимо
на судије, већ само на играче, уко-

КУПУЈЕМ
по високој цени
Персијске тепихе
Понуде мојим хитно
код портира хотела „Ержебет“
на име БОРБАШ

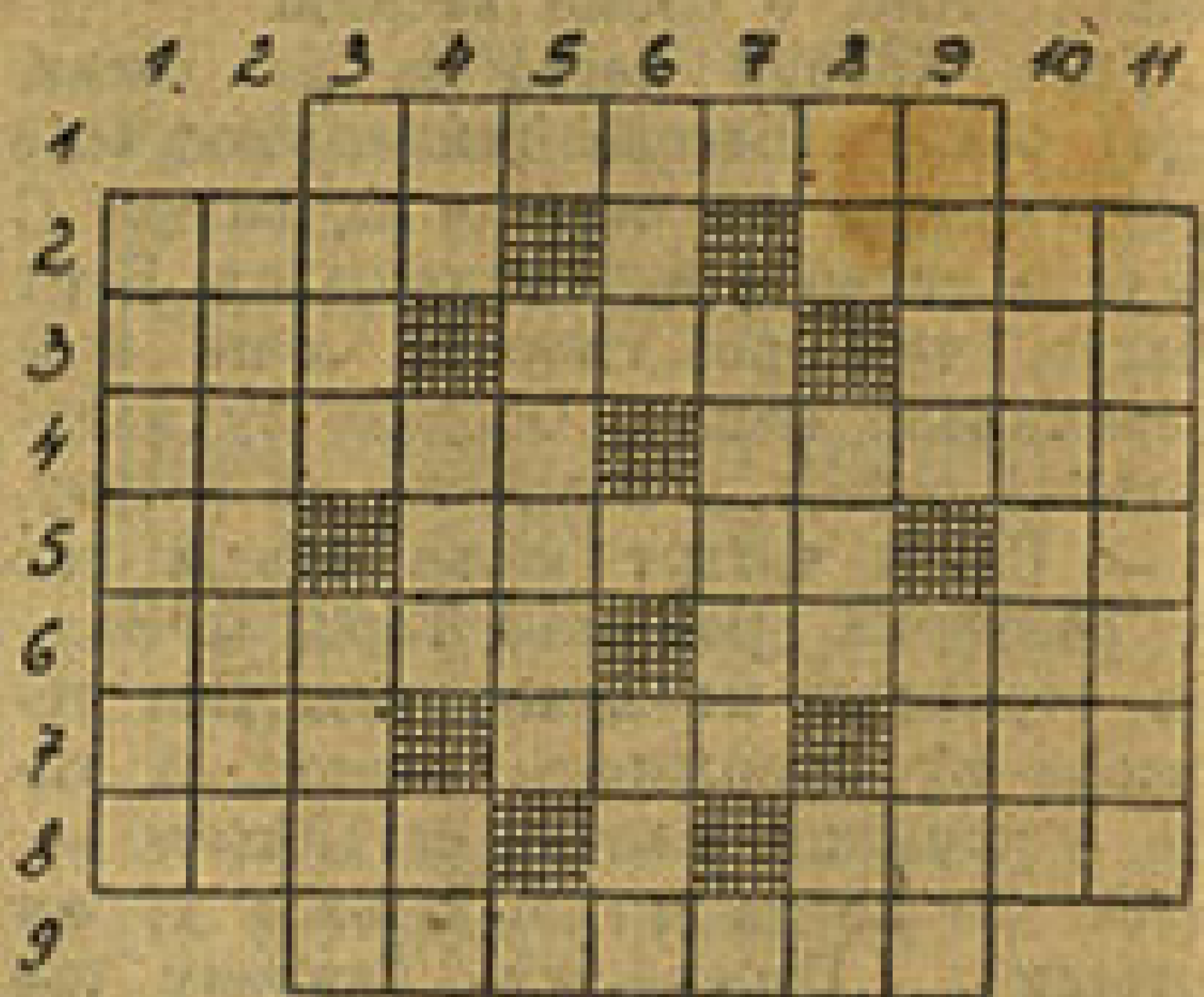
„НОВА ПОШТА“
У БУДАПЕШТИ
МОЖЕ СЕ ДОБИТИ СВАКИ ДАН
У ТРАФИЦИ ХАНКЕ —
Веренипалне улица број 30

ЈЕДНА РЕКОРДЕРКА ИЗ ПРОШЛОГ
ВЕКА

Обично се мисли да жене постижу
рекорде на разним пољима тек у
најмодерније доба. Међутим, то није
тачно. Навојимо пример да је једна
жена обила свет још 1867, и задр-
жала се на томе путу пуве четвртга
године. То је била позната немачка
ботаничарка, госпођа Бер. Она је, да
не би имала неприлика на путу,
имала у мушком оделу, и нико није
могао слушати да је жена. Једном
јој се десило да су је идентификова-
ли. То нису учинили бели људи, већ
урођенци са острва Тахити. Њихово
општро, двелачко око приметило
је да она није мушкарца. Али после
тога открића, урођенци су јој се
приближавали са још већим страхо-
поштовањем него раније.

Број 251

Водоравно: 1) Родно место. 2) Тур-
ски државник — сугласник — слуга
(старословенски). 3) Место у Далма-
цији — леп (мађарски) — судба. 4)
Чиниоца у Риму — мелодија. 5)
Иницијали словеначког књижевника
— женско име — прва два слова од
речи „оца“. 6) Олабрана чета — ме-
сто у Канади. 7) Део времена — ле-
вак — сеј (прованцијализам). 8) Стра-
но мушко име — непозната у мате-
матичи — женско име. 9) Нерасполо-
жен.

Усправно: 1) Азбука. 2) Приста-
ца једно партије. 3) Убода — пркос.
4) Првак — пријатног изгледа — но.
5) Сугласник — место у Бачкој —
сугласник. 6) Назив — свежа — од-
јек. 7) Сугласник — врата глосара
— сугласник. 8) Мера за Р — сукоб
— премо. 9) Снажни — мушко име.
10) Чувени војвода из Светског рета.
11) Купалиште у Италији.

РЕШЕЊЕ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

Број 250

Водоравно: 1) Тараба. 2) Саморана.
3) Маре — Лаба. 4) Бала — та —
Мара. 5) Аре — дама — лав. 6) За
— јабука — ба. 7) Ено — рана —
Неи. 8) Лада — па — леја. 9) Цела
— река. 10) Нијагара. 11) Савина.

Усправно: 1) Базел. 2) Маронац. 3)
Сила — еден. 4) Тара — ј — Алес.
5) Ама — дар — аја. 6) Ро — табан
— (с)ав. 7) Ар — имуна — га. 8) Бал
— ака — ран. 9) Анам — з — дара.
10) Абул (була) — Нжа. 11) Арабеја.
12) Авала.

стају до 10 Речи 1.50 п., свака дль-
реч 10 ф. — За оне, који тражи
службу 50% јевтиније.

ПРОДЈЕ СЕ
ВИШЕ МУШКИХ КРОЈАЧКИХ
МАШИНА. Погледати Алмашка 5.

Одговорни уредник и издавач:
ВОЈИСЛАВ МАТИЋ
Ротациона штампа „Уранија“,
штампарски завод и издавачко
подузеће (власник Јован Келемен)
за штампарнију одговара Јосип
Франк, II Ракоши Ферени ул. 50.
Рукописи се не враћају